

Aan: de Sectorwerkgevers en de Centrales in de Pensioenkamer ABP
Lange Voorhout 13
2514 EA Den Haag

(verzending per post en digitaal via e-mail)

Den Haag, 21 december 2022.

Betreft: Gebruikmaken hoorrecht.

Geachte dames en heren,

De KVEO is een vereniging die gepensioneerden van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds vertegenwoordigt.

Op grond van het bepaalde in het wetsvoorstel Wet Toekomst Pensioenen (Wtp) als ook het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte pensioenregeling komt onze vereniging het hoorrecht toe in het kader van de door u te nemen besluiten inzake het al dan niet overgaan naar een nieuwe pensioenregeling. In de bijlage is aangegeven op grond waarvan het hoorrecht op de vereniging van toepassing is.

Bedoelde besluiten dient u op te nemen in een zogenaamd 'transitieplan' waarover onze vereniging, namens de gepensioneerden van het fonds, haar oordeel kan geven. In dat transitieplan dient u (als aangegeven in de Memorie van Toelichting van voornoemd wetsvoorstel) onder meer de navolgende zaken op te nemen:

- a) *Het karakter van de pensioenregeling.*
- b) *Informatie over hoe wordt omgegaan met bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten, en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen. Invaren is hierbij voor pensioenfondsen de standaard, waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken.*
- c) *Een overzicht van de effecten per leeftijdscohort van de overstap op de gewijzigde pensioenregeling, berekend aan de hand van de voorgeschreven maatstaven (netto profijt of bruto profijt). Hierbij wordt tevens inzichtelijk gemaakt wat de effecten zijn van gebruikmaking van het transitie-FTK (indien van toepassing) en hoe deze effecten van invloed zijn geweest op de besluitvorming bij de transitie.*
- d) *De gemaakte afspraken over compensatie voor de onder c genoemde cohorten. In het Pensioenakkoord is afgesproken dat een evenwichtige overstap vergt dat het nadeel voor betreffende deelnemers adequaat en kostenneutraal wordt gecompenseerd.*
- e) *Een financieringsplan voor de compensatie waarbij inzichtelijk wordt gemaakt in welke mate elke bron ingezet zal worden. Tevens wordt duidelijk gemaakt dat bij onvoorziene omstandigheden de genomen arbeidsvoorwaardelijke besluiten opnieuw tegen het licht moeten worden gehouden.*
- f) *Voor zover van toepassing, de gemaakte afspraken over de initiële vulling van de solidariteitsreserve of de risicodelingsreserve.*

De Memorie van Toelichting schrijft voor dat de overwegingen die tot de verschillende keuzes hebben geleid, volledig en helder moeten worden weergegeven. Dat betekent dat duidelijk inzicht moet worden geboden in de voor- en nadelen van de gemaakte keuzes.

De Memorie van Toelichting geeft tevens aan dat alle afspraken tezamen evenwichtig moeten zijn:

'Dit houdt in dat het afschaffen van de doorsneesystematiek, het wijzigen van de pensioenregeling, de keuze om wel of niet in te varen en de afspraken in het geheel moeten zijn bekeken. Deze situatie dient te worden afgezet tegen de situatie dat de huidige pensioenregeling ongewijzigd wordt voortgezet onder het huidig financiële toetsingskader.'
Een en ander moet door sociale partners in het transitieplan transparant worden gemaakt én worden beargumenteerd. *'Daarbij moeten de transitie-effecten inzichtelijk worden gemaakt door in ieder geval de netto profijt effecten van de transitie in kaart te brengen of, in uitzonderingsvallen, de bruto profijt effecten.'*

Als gebruik wordt gemaakt van het 'transitie-FTK' moeten bovendien de effecten daarvan, als ook of en zo ja op welke wijze die invloed hebben gehad op de beoordeling van de evenwichtigheid, in oenschouw worden genomen en dus worden opgenomen in het transitieplan.

Gelet op het feit dat het wetsvoorstel ervan uitgaat dat (zoals verwoord in de Memorie van Toelichting ervan) ons oordeel *'op een zodanig tijdstip wordt gevraagd dat het van invloed kan zijn op de inhoud van dat transitieplan en de daarin verantwoorde keuzes'* verzoeken wij u op korte termijn met ons in overleg te treden over het te volgen proces daarbij als ook (vervolgens) over de inhoud van bedoeld transitieplan.

Overigens zullen wij ons oordeel over uw transitieplan, de daarin door u voorgenomen keuzes als ook de daarvoor aangedragen motivering te zijner tijd schriftelijk aan u doen toekomen en verwachten we daar ook een schriftelijke (gemotiveerde) reactie op.

Zonder daarover nu al uitpuddend te willen zijn, geven we hierbij een aantal aandachtspunten mee waarop we uw transitieplan in ieder geval zullen beoordelen:

1. Na de transitie dient het (nominale) pensioen minimaal gelijk te zijn aan het (nominale) pensioen daarvoor.
2. Aangetoond moet worden dat er (zeer bijzondere omstandigheden daargelaten) voor alle leeftijdscohorten, inclusief die van gepensioneerden, structureel op zowel korte als lange termijn uitzicht ontstaat op koopkrachtbehoud. Dat vertalen wij zodanig dat op het invaarmoment alle deelnemers en gepensioneerden uitzicht hebben op een gemiddelde jaarlijkse stijging van hun pensioen met tenminste 2% per jaar (zijnde de door bijvoorbeeld de Europese Centrale Bank gehanteerde lange termijn inflatiedoelstelling).
3. De transitie dient 'evenwichtig' te zijn, waarbij in ieder geval ook rekening moet worden gehouden met voor gepensioneerden relevante aspecten. Onderbouwd dient bijvoorbeeld te worden hoe rekening is gehouden met het verloop van eventueel ontoereikende premiedekkingsgraden uit het verleden en mogelijk bij een dekkingsgraad lager dan 100% verstrekte uitkeringen.
4. Indien sprake is van een dekkingsgraad hoger dan 100% dient alle deelnemers en gepensioneerden in ieder geval, zowel bij toepassing van de standaardmethode als ingeval de value based ALM-methode wordt gehanteerd, tenminste 100% van de voorziening te worden toegekend (zoals nu bij individuele waardeoverdracht geschiedt).
5. De transitie dient aantoonbaar en onderbouwd aan te sluiten bij de wensen, doelstellingen en risicohouding van (de deelnemers en) gepensioneerden.
6. Bij het bestemmen van de op het transitiemoment aanwezige buffers dient de rangorde uit het huidige FTK te worden gevolgd: aanwending geschiedt eerst voor de borging van de nominale rechten, dan voor indexaties, vervolgens voor eventuele inhaalindexaties en tenslotte voor mogelijke compensatie.

7. De compensatie voor de afschaffing van de doorsneepremie dient in principe uit de in het wetsvoorstel geboden extra fiscale premieruimte te worden gefinancierd. Compensatie uit het (immers niet daarvoor opgebouwde) pensioenvermogen kan eerst plaatsvinden als na compensatietoekenning volgens te overleggen berekeningen nog steeds aan het hierboven onder 2. bepaalde wordt voldaan.

Graag verneem ik op korte termijn van u.

Met vriendelijke groet,

M.P. (Marcel) Celie

Voorzitter KVEO

Bijlage: één (Gebruik hoorrecht)

Afschrift aan: het Bestuur Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
het Bestuur van Koepel van Gepensioneerden
het Bestuur FOG-ABP
het Bestuurslid KVEO, vertegenwoordiger in het VO ABP, de heer A.M. Nijdam

Bijlage 1: gebruik hoorrecht

Het hoorrecht wordt geregeld in artikel 150g van de Pensioenwet (en artikel 145f van de Wet verplichte beroepspensioenregeling) als ook in een zogenaamde 'Algemene Maatregel van Bestuur' (Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling). Om er gebruik van te kunnen maken, dient een vereniging van gepensioneerden een substantieel gedeelte van de pensioengerechtigden bij het desbetreffende pensioenfonds te vertegenwoordigen. In artikel 44a van de hiervoor genoemde Algemene Maatregel van Bestuur is aangegeven aan welke eisen een vereniging moet voldoen. Hieronder is aangegeven waarom de KVEO aan deze eisen voldoet (*artikel 2, lid 1 van de statuten*).

- De KVEO is bij Koninklijk Besluit als vereniging opgericht op 16 april 1877 onder de naam 'Vereeniging van Gepensioneerde Officieren' welke naam bij Koninklijk Besluit van 4 september 1913, nr. 20 werd gewijzigd in 'Vereeniging van Gepensioneerde Officieren van het Nederlandsche Leger'. Nadien is de naam bij Koninklijk Besluit nog tweemaal gewijzigd om aan te duiden dat het lidmaatschap niet alleen openstaat voor de officieren van het leger (de latere Koninklijke Landmacht) maar ook die van de andere krijgsmachtdelen, in eerste instantie de Koninklijke Luchtmacht en daarna de Koninklijke Marine en de Koninklijke Marechaussee. Thans betreft het dus de eervol ontslagen officieren van de gehele Nederlandse krijgsmacht.
- De vereniging is feitelijk en statutair gevestigd op het adres Segbroeklaan 104, 2565 DN te Den Haag.
- De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in het handelsregister onder nummer 40407496.
- De statuten van de vereniging zijn een laatste maal verleden op 12 november 2018 bij notaris R. de Groot van notariskantoor van Loenen & de Groot te Zoetermeer.
- In de statuten van de vereniging is vanaf haar ontstaan steeds de belangenbehartiging op het gebied van pensioenen als doel opgenomen. In de huidige tijd derhalve de belangen van haar gepensioneerde leden bij het desbetreffende pensioenfonds.

Artikel 2, lid 1 van de statuten. De vereniging stelt zich ten doel:

- a. de behartiging van de belangen van haar leden, collectief dan wel individueel, in het bijzonder op het gebied van pensioenen, zorg en welzijn en veteranenzorg;*
- b. de immateriële en materiële hulpverlening aan haar leden en in bijzondere gevallen aan nabestaanden van leden;*
- c. de bevordering van saamhorigheid en collegialiteit tussen haar leden.*

- De vereniging vertegenwoordigt de pensioen- en andere belangen van haar 2100 leden (stand datum 1 januari 2022).
- De vereniging heeft haar bestaan tijdig kenbaar gemaakt aan de partijen die betrokken zijn bij de vaststelling, wijziging of intrekking van de pensioenovereenkomst.
- Met de brief van 21 december 2022, waaraan deze bijlage is gehecht, wordt aan de voorwaarden voldaan.